

KARTA KURSU

Nazwa	Filozofia człowieka II
Nazwa w j. ang.	Philosophy of Man II

Koordinator	Prof. dr hab. Katarzyna Gurczyńska-Sady	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	III	Dr Anna Szklarska
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Tematem wykładu są koncepcje podmiotowości, których autorami są najwybitniejsi filozofowie XX i XXI. W tym cyklu zostaną omówione kwestie klasyczne dla antropologii filozoficznej. Ustami współczesnych filozofów postawione zostaną pytania takie jak:

kim jest człowiek?

jakie jest jego miejsce w przyrodzie?

czym różni się od zwierząt?

czy ludzkie życie ma cel, czy ma sens?

czy da się przewidzieć przyszłość ludzkości? Itp.

Prezentacja poszczególnych koncepcji będących odpowiedzią na powyższe zagadnienia będzie przebiegała w porządku historycznym. Dzięki temu uwydatnione zostaną podobieństwa i różnice pomiędzy poszczególnymi poglądami, co pozwoli też dostrzec ich wady i zalety i zachęci do krytycznego myślenia o człowieku.

Warunki wstępne

Wiedza	Kurs: Filozofia człowieka I
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>KW02 - Posiada wiedzę na temat fundamentalnych problemów etyki, filozofii człowieka, filozofii społeczno-politycznej, filozofii religii, wschodnich i zachodnich koncepcji świadomości.</p> <p>KW03 - Zna najważniejsze dawne i współczesne koncepcje podmiotowości</p>	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>KU06 - Prowadzi pogłębioną refleksję nad własnym życiem (jego celami, sposobami ich realizacji, hierarchiami wartości, itp.) oraz nad relacjami z innymi ludźmi.</p> <p>KU08 - Potrafi formułować i analizować problemy teoretyczne i praktyczne oraz dobiera możliwe optymalne metody ich rozwiązywania w zakresie rozwoju indywidualnego, konfliktów i kryzysów wewnętrznych, konfliktów w obrębie hierarchii wartości, konfliktów społecznych w dynamicznie przekształcającym się społeczeństwie współczesnym.</p>	

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	<p>K03- Okazuje wsparcie i zrozumienie osobom w kryzysie egzystencjalnym – np. kryzysie tożsamości czy sensu życia.</p> <p>K05 - Jest osobą krytyczną, ale otwartą na dyskusje i merytoryczną wymianę poglądów.</p>	
--	---	--

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15	30								

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład
 Audytorium: analiza tekstów

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01											X		
W02											X		
U01											X		
U02											X		
K01								X					

K02								X				X		
-----	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	---	--	--

Kryteria oceny	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi, przynajmniej w 50 %, zdefiniować i objaśnić podstawowych pojęć, nie zna najważniejszych problemów i stanowisk filozoficznych.	W przynajmniej 51 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne.	W przynajmniej 75 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze problemy i stanowiska filozoficzne.	W przynajmniej 90 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze problemy i stanowiska filozoficzne oraz wykazuje zdolności interpretacyjne i komparatystyczne.
Umiejętności	Student nie potrafi opracować zadanego tematu z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie minimalnym - 50 %. Nie uczestniczy w dyskusjach, nie opracowuje indywidualnie tekstów zadanych przez nauczyciela.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 51 %. Sporadycznie zabiera głos w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 75 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 90 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.
Kompetencje społeczne	Student nie przygotowuje się do zajęć, nie dostrzega potrzeby uczenia się. W dyskusji przejawia brak zrozumienia innych i tolerancji lub nie zabiera głosu w ogóle.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez przygotowywanie się do zajęć, sporadyczny udział w dyskusji oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, spontaniczny udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, aktywny i twórczy udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.

Uwagi	<p>Kryteria oceny pracy pisemnej.</p> <p>Na ocenę eseju wpływają: Poprawne pod względem merytorycznym zreferowanie stanowiska filozoficznego (30%)</p>
-------	--

	<p>Poprawne i konsekwentne posługiwanie się terminologią filozoficzną (15%)</p> <p>Struktura i spójność logiczna (15%)</p> <p>Racjonalność argumentacji i perswazja (20%)</p> <p>Stosowanie zasad metodyki pracy naukowej (10%)</p> <p>Styl i poprawność językowa (10%)</p>
--	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Kartezjańska wizja człowieka a wizja współczesna
2. Nietzscheańska koncepcja człowieka – prolegomena antropologii filozoficznej XX wieku
3. Freud i Foucault – nietzscheańskie wątki w obrazie człowieka
4. Neokantyzm w antropologii współczesnej
5. Jestestwo Heideggera
6. Człowiek jako nicomość u Sartre'a;
7. Obraz człowieka w filozofii dialogu
8. Personalistyczna koncepcja człowieka
9. Współczesna koncepcja duszy: Nietzsche, Scheler i Foucault
10. Hermeneutyczna wizja człowieka: Gadamer i Ricoeur
11. Postmodernistyczny obraz człowieka
12. Problem tożsamości, inności i obcości: Arendt, Sloterdijk, Agamben

Teksty w ramach ćwiczeń:

1. M. Scheler, O idei człowieka oraz Stanowisko człowieka w kosmosie [w:] Tenże, Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy, tłum. S. Czerniak, A. Węgrzecki, PWN, Warszawa 1987.
2. H. Plessner, Pytanie o conditio humana oraz O tym, co ludzkie i nieludzkie [w:] Tenże, Pytanie o conditio humana. Wybór pism, tłum. Z. Krasnodębski, M. Łukasiewicz, A. Załuska, PWN, Warszawa 1988.
3. A. Gehlen, Człowiek i instytucje oraz O kulturze, naturze i naturalności [w:] Tenże, W kręgu antropologii i psychologii społecznej, tłum. K. Krzemieniowa, Czytelnik, Warszawa 2001.
4. M. Heidegger, Bycie-w-świecie jako współbycie i bycie sobą. „Się” [w:] tenże, Bycie i czas, tłum. B. Baran, PWN, Warszawa 2010.
5. J.P. Sartre, Egzystencjalizm jest humanizmem, [w:] tenże, Problem bytu i nicości. Egzystencjalizm jest humanizmem, tłum. J. Krajewski, M. Kowalska, De Agostini, Warszawa 2001.
6. J. Ortega y Gasset, Wstęp do anatomii człowieka masowego, Życie szlachetne i życie pospolite albo trud i bezczynność, Epoka zadufanego paniczyka [w:] tenże, Bunt mas, tłum. P. Niklewicz, Replika, Poznań 2020.
7. E. Fromm, R.1. Wolność – problem psychologiczny?, R.2 Narodziny jednostki i dwuznaczność wolności, R. 4 Dwa aspekty wolności człowieka współczesnego [w:] tenże, Ucieczka od wolności, tłum. O. Ziemilska, J. Ziemilski, Czytelnik, Warszawa 2014.
8. R. Ingarden, Człowiek i przyroda, O naturze ludzkiej, Człowiek i jego rzeczywistość, Człowiek i czas [w:] tenże, Książeczka o człowieku, Wyd. Literackie, Kraków 2017.
9. H. Arendt, R.1 Kondycja ludzka [w:] też, Kondycja ludzka, tłum. A. Łagodzka. Aletheia, Warszawa 2020.
10. Viktor E. Frankl, Podstawy logoterapii, [w:] tenże, Człowiek w poszukiwaniu sensu, tłum. A. Wolnicka, Czarna Owca, Warszawa 2009.
11. F. Fukuyama, Ostatni człowiek (cz.V) [w:] tenże, Koniec historii i ostatni człowiek, przeł. T. Bieroń i M. Wichrowski, Znak, Kraków 2017.

Wykaz literatury podstawowej

1. A. Bielik- Robson, *Na drugim brzegu nihilizmu*, Warszawa: OWN PAN 1997.
2. T. Gadacz, *Historia filozofii XX wieku*, t.I i II., Kraków: Wydawnictwo Znak 2009.
3. K. Gurczyńska-Sady, K., Sady, W. *Wielcy filozofowie współczesności*, Wadowice: Wydawnictwo Marek Derewiecki 2012
4. M. Kowalska, *Dialektyka poza dialektyką*, Warszawa: Fundacja Aletheia 2000.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Haeffner G., *Wprowadzenie do antropologii filozoficznej*, Kraków: WAM 2006.
2. Czerniak, S., *Kontyngencja, tożsamość, człowiek. Studia z antropologii filozoficznej XX wieku*, Warszawa: Wydawnictwo IfiS Pan 2017
3. Drwięga M. *Człowiek między dobrem a złem. Studia z etyki współczesnej*, Kraków: Księgarnia Akademicka 2012.
4. Schnädelbach H. *Próba rehabilitacji „animal rationale”*, przeł. K. Krzemieniowa, Warszawa: Oficyna Naukowa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	45

studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	30
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5